

Проект рішення
оприлюднено
«31» січня 2022 року
П. 1

1

СУМСЬКА МІСЬКА РАДА
СКЛИКАННЯ СЕСІЯ
РІШЕННЯ

від
м. Суми

№ 1 -МР

Про звернення до Президента України та Верховної Ради України щодо зняття з розгляду проекту Закону України «Про систему громадського здоров'я» від 22.09.2020 № 4142

З метою зниження соціальної напруги та захисту конституційних прав громадян, ураховуючи численні звернення та протести громадян, беручи до уваги норми викладені Статутом Всесвітньої організації охорони здоров'я, частиною першою статті 12 Міжнародного пакту про економічні, соціальні та культурні права у відповідності до якої розуміння здоров'я пов'язується з найвищим досяжним рівнем фізичного та психічного здоров'я кожної людини, а не лише відсутністю хвороб, керуючись статтею 25 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Сумська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Звернутися до Президента України та Верховної Ради України з проханням зняти з розгляду проект Закону України «Про систему громадського здоров'я» від 22.09.2020 № 4142 (текст звернення додається).
2. Організацію виконання даного рішення покласти на секретаря Сумської міської ради РСЗНІКА Олега.

Сумський міський голова

Олександр ЛИСЕНКО

Виконавець: Чайченко Олег
Ініціатор розгляду питання – Сумський міський голова
Проект рішення підготовлено правовим управлінням Сумської міської ради
Доповідач: Чайченко Олег

Додаток
до рішення Сумської міської ради
«Про звернення до Президента
України та Верховної Ради України
щодо зняття з розгляду проекту Закону
України «Про систему громадського
здоров'я» від 22.09.2020
№ 4142»
від 2022 року № -МР

**Президенту України
ЗЕЛЕНСЬКОМУ Володимиру**

**Голові Верховної ради України
СТЕФАНЧУКУ Руслану**

ЗВЕРНЕННЯ

На офіційному сайті Верховної Ради України розміщено законопроект № 4142 від 22.09.2020 «Про систему громадського здоров'я» (далі – проект закону), яким пропонується скасувати чинні Закони України «Про захист населення від інфекційних хвороб» та «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» і визначити правові, організаційні, економічні та соціальні засади функціонування системи громадського здоров'я в Україні з метою зміцнення здоров'я населення, запобігання хворобам, покращення якості та збільшення тривалості життя.

Проте насправді проект закону не відповідає зазначеній меті – зміцнення здоров'я населення запобігання хворобам, покращення якості та збільшення тривалості життя.

Серед основних недоліків, які викликали занепокоєння у громади міста та численні звернення і протести, це обов'язковість щеплень проти хвороби COVID-19. Однак ефект від проведеної вакцинації не доведений, за відсутністю відповідних досліджень, окрім того, більшість фахівців наголошують на різного роду протипоказання до щеплень. Заходи по проведенню обов'язкового профілактичного щеплення більше підпадають під термін «медико-біологічного експерименту» до якого відносять клінічні випробування лікарських засобів.

Нюрнберзьким кодексом встановлено основоположні принципи проведення дослідів, основним з яких є добровільна згода. У Конвенції про захист прав та гідності людини у зв'язку із застосуванням досягнень біології та медицини, Гельсінській декларації Всесвітньої медичної асоціації, Всезагальній декларації з біоетики та прав людини, а також у багатьох інших актах, в тій або іншій інтерпретації також передбачено даний принцип.

Також необхідно звернути увагу, на державні норми, статтею 28 Конституції України закріплено, що жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим дослідом. Принцип добровільної

згоди та додаткові вимоги до особи піддослідного встановлені Цивільним кодексом України.

Окрім того, частинами 3, 5 статті 284 Цивільного кодексу України передбачено, що надання медичної допомоги фізичній особі провадиться за її згодою (частина 3). І лише у невідкладних випадках, за наявності реальної загрози життю фізичної особи, медична допомога надається без згоди фізичної особи або її батьків (усиновлювачів), опікуна, піклувальника (частина 5). Проте щеплення не підпадає під дію частини 5 статті 284 Цивільного кодексу України, саме визначення цієї медичної допомоги носить профілактичний характер.

Акцентуємо, що Конституцією України визначено, що людина, її життя і здоров'я визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю (частина перша статті 3); кожен має право на охорону здоров'я (частина перша статті 49); держава забезпечує санітарно-епідемічне благополуччя (частина четверта статті 49). Виключно законами України визначаються, зокрема, основи охорони здоров'я (пункт 6 частини першої статті 92 Конституції України).

Законом України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» встановлено обов'язок громадян України піклуватись про своє здоров'я та здоров'я дітей, не шкодити здоров'ю інших громадян, а також у передбачених законодавством випадках проходити профілактичні медичні огляди і робити щеплення (підпункти «а» та «б» частини першої статті 10).

При цьому, слід зазначити, що суспільні відносини щодо забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя, правові, організаційні та фінансові засади діяльності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій вже врегульовані законодавством України.

А тому, практична реалізація цієї можливості (обов'язкового щеплення від COVID-19) – це питання усвідомленого вибору кожного з нас.

Окремо варто зазначити, що в значній частині країн Європейського співтовариства обов'язкове щеплення запроваджено лише проти однієї чи декількох інфекцій. Суттєвою відмінністю між законодавчим регулюванням вакцинації в Україні та країнах Європи є те, що в більшості цих країн вакцинація не є обов'язковою, а національні календарі щеплень мають рекомендаційний характер. Проте високий рівень щеплення проти рекомендованих інфекцій досягається через довіру до системи охорони здоров'я та низький рівень корупції в цій сфері. Що стосується ситуації в Україні, то відповідно до опитувань рівень довіри до Міністерства охорони здоров'я України сягає 63 % (станом на квітень поточного року). За рівнем корупції Україна в 2020 році перебуває на 126 місці з 198 країн. Тому підвищення рівня щеплення населення потребує проведення комплексних заходів щодо підвищення довіри до системи охорони здоров'я України та проведення широкої цілеспрямованої просвітницької роботи, наукового обґрунтування основних засад формування переліку інфекцій, у тому числі, соціально небезпечних, проти яких передбачається планова імунопрофілактика.

Також, виглядає недостатньо виваженою позиція уряду щодо обов'язку вакцинуватися, за відсутність якої законопроектом передбачена повна заборона на відвідування закладів освіти дітям, які не отримали профілактичних щеплень згідно з календарем щеплень (ч. 6 ст. 32 проекту закону), незважаючи на норму

статті 53 Конституції України, відповідно до якої кожному гарантується право на освіту, повна загальна середня освіта є обов'язковою. Конституційне право на освіту не обумовлюється іншими чинниками.

Проектом закону передбачається ведення єдиної електронної системи обліку результатів обов'язкових медичних оглядів, проте дані щодо стану здоров'я є конфіденційною інформацією та персональними даними особи. Відповідно до статті 32 Конституції України «не допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини».

Серед інших недоліків проекту закону, передбачається ведення єдиної електронної системи обліку результатів обов'язкових медичних оглядів, проте дані щодо стану здоров'я є конфіденційною інформацією та персональними даними особи. Відповідно до статті 32 Конституції України «не допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини».

Частиною 8 статті 20 проекту закону встановлюється, що «обов'язковій госпіталізації до стаціонарних або тимчасових спеціалізованих закладів охорони здоров'я підлягають хворі на особливо небезпечні та небезпечні інфекційні хвороби, а також особи з симптомами таких хвороб у випадках встановлених в рішенні про встановлення карантину». Проте це порушує принцип добровільності медичних втручань та надання згоди на проведення будь-яких медичних заходів.

Ураховуючи вищевикладене, слід зазначити про доцільність застосування більш виважених та диференційованих підходів. Адже не кожній людині можна робити усі чи частину щеплень, оскільки внаслідок особливостей стану здоров'я, зокрема, ослабленого імунітету, певні щеплення можуть бути небезпечними для її здоров'я або життя. Крім того, щеплення повинно бути пов'язане з фактом наявності/відсутності спалахів інфекційних захворювань.

Підсумовуючи, звертаємося з проханням зняти з розгляду проект Закону України «Про систему громадського здоров'я» від 22.09.2020 № 4142 у зв'язку з його недосконалістю та суперечливістю нормам чинного законодавства та низці основоположних конвенцій про права людини.

Сумський міський голова

Олександр ЛИСЕНКО

Виконавець: Чайченко Олег